

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

lxiii

em̄ reuiuisco dñe. tu me alloquere. tu mihi sermocinae. & aliquā
ipetu isti⁹ dēplationis sic ext̄ se rapiebat. vt q̄li extra vitā p-
sentē esset. vñ 10. dñs. 41. aliquā intrōmittis me dñe in affectum
multū iusitati⁹ introrsus ad nescio. quā dulædinē: q̄ si p̄ficiat
in me nescio qđ erit scio qz vita ista nō erit. Itē fuit magn⁹ lon-
gitudine desiderioꝝ tendentium ad eternam vitā. ad quā tcta
sacra scriptura inuitat. ipse em̄ ex intimis cordis medullā ad eaz
tendebat dicens. 11. li. 31. nō distent⁹ h̄ intentus. nō h̄m distensio-
nem sed h̄m intentionē sequor ad palmā supne vocatiois. vbi
audiaz vocem laudis tue. et contemplar delectationē tuā ppter
quod intimo desiderio clamabat. 12. li. 15. o domus lūmosa: et
spaciola. dilexi deorem tuū. et locū habitacionis glorie dñm mei
fabricatoris et possessoris tui. tibi suspirat pegrinatio mea. Ter-
tio beat⁹ aug⁹. magnus est in regno celoꝝ vita eterne excellit
em̄ ceteros doctores in cognitione glorioſa trinitatis in ardenti
caritate. in fruſtione felicitate. in corona singulais glorie. que docto-
ribus datur fabricata lapidib⁹ preciosis. ad quod probandum
ſufficit adducere qđ inueniēt in principio quorundā libroꝝ mora-
liū beati Gre. vbi legit q̄ rex quidā hispanie misit romā mḡm
quendā p̄ moralib⁹ beati Gre. habendis. qui liber apud quen-
q̄ reptus nō ē. dolens igit̄ ipse nuncius. q̄ tam p̄ciosū op⁹ ell⁹
p̄ditum. orationib⁹ se dedit p̄noctans in ecclēſia bea. Pe. nocte
vero qđā n̄ media dormiēs. sed vigilās vīdit ſādorū multitu-
dinem p̄dēntium. qui oēs ante altare bea. Pe se inclinabant.
ipse vero omnes cognoscēbat. et ecce chorus pontificū & docto-
rum venit. vbi beatū cognouit Gre. qui ad eū veniens: ecce in
quit ibi in archino illo est liber quē queris. & gaudens ipse mī-
tias. eya inquit domine miratus fui q̄ beatū Aug. nō vidi vo-
biscū. nā doctrinis ec̄ eius multū delector at ille venerabilis do-
ctor ut mox eius fuerat placida humilitate respōdit. vir ille
excellētissim⁹ aug. non est hic nobiscū. quē altior atinet locus
**Dominica duodecima p^o penthecost. ser-
monis lxiii.**

¶

Eate oculi q̄ vident que vos videtis x. Lu. 10.
Prima ps huius euangelii legit̄ Mat. 13. Aug.
13. de trinitate. 41. Q̄iz̄ est inquit cum omnī
hominiū una sit voluntas cōpescende beatitudi-
nis vnde tanta de ipla beatitudine existat diu-
sitas. vt aliqui beatos se putent. cum fruſtione corporis voluptati-
b⁹. aliq̄ cū habūdāt dimicis. qđā dū hōrib⁹ cumulant̄. aliī cum
exaltant p̄ncipatib⁹. qđ iō attingit vt ipse dicit. qz līz oēs bēaz

Sermo

vitam cupiant. vbi tamen querenda sit nō oēs s̄unt ppter q̄s
beatum dixerant p̄lm: cui h̄c sunt. non vero sic est. sed beatus
p̄ls cuius est dñs deus eius. vnde ipse Aug. 4. confes. 6. Re-
dile p̄uaria tores ad cor. non est requies vbi eaz queritis i regi-
one mortis beatam vitam queritis non est illic. q̄o em̄ beata
vita vbi nec iusta vita. sed est querenda beata vita in cognitio-
ne et amore veritatis que deus est. vt dicit. 14. de tri. 70. quod
in p̄nti euangelio declaratur. in quo tria tanguntur. primū em̄
dei cognitio amendatur. sc̄do dei et primi dilectio esse necessari
a demonstrat. ibi. et ecce quidā ū. 3° quis sit prim⁹ noster no-
bis insinuat. ibi. ille autē volens. B Circa primū duo
facit h̄m quod duplicit nobis diuinā visionem amendat. p̄t-
mo ex eo q̄ beatificat: beati oculi qui viderunt que vos videtis
qdupliciter videtur xp̄s. sc̄z oculo corporali. q̄o visus ē i car-
ne. Vsa. 40. videbit omnis caro salutare dei. ista autē visio non
beatificat. quia sic eū viderunt iudei et infideles. sc̄do ex visione
vangelii oītūr in mente ex miraculis visio. qua ipse videt oculo
fidei. vt credat esse filius dei. Jo. 20. quia vidisti me Thoma o-
culo corp̄is. credidisti vidēdo me oculo fidei. h̄c visio beata nō
est. sed beatitudinis meritum. quia meretur beatitudinem. 3°. ex
visione fidei oritur visio. qua ipse xp̄s videt oculo intellectu
et templationis. 1. Cor. 2. 3. nos autē reuelata facie gloriaz domi-
ni speculantes in eandem glaz transformamur. quia h̄c visio
iam est aliqua beatitudinis p̄cipatio. inde em̄ videt et gustat
qm̄ suavis est dñs. M̄ter. 27. templare inde terram quā datu-
rus sūfiliis isrl. Quarta visio est qua ipse videt sicuti ē i lumine
glorie. ps. in lumine tuo videbimus lumen. h̄c vero visio beatifi-
cat humanum intellectum. quemadmodū p̄fecta caritas beati-
ficat voluntatem nostram. C Nota h̄m Boetii. q̄z beatitu-
dido est status oīm bonorum aggregatione p̄fetus. que bono-
rum oīm aggregatio non nisi i solius dei cognitione & amore
co. s̄sistit. vbi omne bonum & nullū malū. vñ Aug. 2. conf. 6. si
celistudo amat. sup omnia deus est excelsus. si queris honores
et gloriaz. pre cūdīs honorandus & gloriosus ē de⁹ i eternum
si p̄tatem q̄ris. vt timeatis. ipse est qui oīs p̄t. si amas blandici-
as. nihil est blandius caritate dei. neq̄ salubri⁹ aliquid amat
q̄ illa p̄ cūdīs forma et luminescēta veritas eius. si affectas sciē-
tiaz. ipse omnia nonit. si innocentia cupis et simplicitate. nihil
deo simplici⁹ & innocent⁹. si q̄es appetis. n̄ ē certa q̄es p̄ter dñm
si voluptate desideras et suavitatis copia. ipse bonitatis est plen-
tudo & ideiāes copia suavitatis. incorruptibilis. si liberalitatez cu-

lxiii

pis. ipse bonorum omnium largitor est affluetissimus. si vis posside diuinias. ad eum recurras. quia oia possidet. si per excellencia ligas. nihil est eo excellenter. si vindicta quis. iustus eo quod non est. si times aduersa insolita. nihil in deo isolatum. a quo non potest separari quem diligat. apud quem est vera securitas. si istituta metuis. eternum gaudium ipse est. quod igit in deo est aggregatio omnium bonorum. ideo beatitudo nostra in ipso querenda est. igit ut dicitur. 6. aduersus. 11. quod contumaciam relata spe scienti huic. deferre nos totos ad querendum deum et vitam beatam. cum enim beatitudo sit in summo bono nulla creatura beatos nos facit. quia magis est nutus beatitudinis ipsa creatura. quam vera beatitudo. et de libro. ar. 26. ve qui dereliquerunt te duce domine. et oberrant in vestigium tuum. quia nutus tuos per te amant. et obliuiscuntur quod inuas. o suauissima lux purgata mentis sapientia. non enim cessas quod et conscientia sis inuenire nobis. et nutus tui sunt omnes creature decus. sed nec animus seipsum beatificare potest. cum sibi ipso non sufficiat. et multos in seipso deprehendat defectus. unde magis est capax beatitudinis quam beatificans. sed nec vivere ut quecumque delectat. beata vita est. quod ut dicitur Cicero. velle quod non debeat. id ipsum miserum est. nec tam misere est non adipisci quod velis. quam adipisci velle. quod non opteat. Aug. 10. aduersus. quoniam miser est omnis animus vultus amicicia regum mortaliuum. et dilaniat cum eas amittit. et tunc sentit miseriaz qua miser est. et antequam amittas eas. redite ergo puericatores ad cor: et iherete illi in quo solo nihil carum amittitur. in quo oia cara sunt que non amittuntur: et quod iste est misericordia deus noster qui fecit nos. Igit ut idem dicit de libro. ar. 22. teneamus sumum bonum. quod beatus est qui eo fruatur. unde Aug. beatus est qui habet quod amat nihil male amans. et tanta est istius beatitudinis veritas. quod etiam ut dicit Aug. 14. de tribus. 20. si animi homini essent mortales. ut non possent attingere ad quartum illum grandum videndi deum faciem ad faciem. laborandum esset oibus voluptatis corporis postpositis attinergere dum vivimus deum per contemplationem. quia fruatur miseria est. addendo inopia inopie. sed mihi adherere deo bonum est. Secundo ipsa visio dei commendata singularitate gracie. dico enim vobis quod multi prophetarum reges voluerunt vide quae vos videtis: prophetarum quidem desiderauerunt eum videre sicut Job Enochias Iulias Jeremias Ezechiel Daniel et alii omnes qui multi fuerunt. reges vero sicut dauid ezechias Iosias: et non videntur: viderunt quidem eum oculi fidei credentes eum venturum. sed oculo corporali eum non viderunt verbum caro factum. nisi per subiectam creaturam. sic de Abraham dicitur. quod vidit dominum eius et gaudens est Iohannes 8. quod non sufficit vide sinnoticia vita. subiungit: et multi reges et prophetarum voluerunt: audire

Sermo

que vos auditis: uba scilicet celestis sapie. 3. Re. 10. vniuersa terra desiderabat videre vultum Salomois. vt audiret sapientiam quā dederat deus in corde eius: et non audierunt: dixi qui dō erant christū audiē: sed non dū venerat plenitudo tuis in quo deus non p̄ prophetas loqueret. sed in filio quē cōstituit herede vniuersorum p̄ quem fecit et secula īc.

Secunda ps

Eādo cum dicitur. Et ecce quidā īc. tangit necessitas dilectionis. vbi quatuor facit. p̄mo ponit interrogatio temptativa. et ecce quidā legisperit? Ille p̄itē ī lege q̄ legē spūalit intelligit. & ea que legis sunt operat: h̄ non erat talis ipse temptator. vnde p̄itus erat sophistice et nō vere: surrexit: pro reverencia. aut vt ab omnib⁹ videreb⁹: temptāt eū: erant ei vt dicit Cirillus inter iudeos quidā v̄bosi ī lege dicentes xp̄m doctrinā Choyisi suis nouis institutionib⁹ facere inutilēm. & q̄ tota lex tendit ad vitam eternā. ideo fecit q̄onē quo merito ad eam pueniat. si enim xp̄us dedisset alia responsionez q̄ eam que legis est ignaz reputasset xp̄m. et eū paterne legis corruptorem accusasset: et dices mḡ: Jo. 13. vos vocatis me mḡ et dñe et benedictis sum eternū: quid faciendo: bene dicit q̄ faciendo. E q̄ n̄ auditores legis sed factores iustificabūtur. Ro. 2. vitam eternā: ecce desiderabile premiuū omnis em̄ res vivere appetit. et cōprehendenti eternitatem. eternū vivere est appetibile eo q̄ est sine miseria: possideo: solū em̄ beatus ē qui eternam vitam possidet. cū securitate non amittendi tenet. Secundo xp̄s hunc interrogantem reducit ad legis noticiā at ille dixit ad eū: in lege quid scriptū est: ē ne ibi aliud quo vita eterna possideatur. temptator ē legis ad ipsam legē deducit: q̄ mō legis: quasi sine intellectu & distinctione. lex em̄ multa cōti net precepta. sed quia oīa reducunt ad vnu. erat q̄o apud inde os. quod esset vnu potissimum mandatū tanq̄ caput et principium. alia atīens. cuius obseruatione possideretur vita eterna. Tercio ponitur responsio legisperiti: ille r̄ndes dixit: glo. dixit quod legerat. sed qd̄ nondum ipseuerat. et tangit caritatis duo precepta: diligēs dominū deū tuū: hoc assumit Deu. 6. nō quilibet autē amor dilectio est. sed ille solus qui est spūalis. cuius origo est ex cōprehensione boni leti. mēte cōcepti. quod mens legit non in tabulis carnesced spūalibus. If Nostra q̄ istud mandatum de diligēndo deum secum portat sue insti tions causam. causa enim diligēndi deum ipse deus est vt dicit Ber. ergo diligēs dñm deū tuū. nō h̄z aliam cām n̄l q̄ dñs deū tuū est. diligēs ḡ dñm in tiōre t̄q̄ seruū deū tuū cū r̄uerēcia